

vem . . . , da sem na čistem . . . Ali drugače ! Ne, ne ! Gospod župnik, prihranite si vsaki trud !

Župnik : Obljubil sem . . .

Berta : Razumem. In to obljubo ste zvršili. Lahko bi mi govorili še mnogo o ljubezni, o dolžni pokorščini, o hvaležnosti, o četrtej zapovedi božji . . . Ali vidite, čemu ? Jaz to vem, sama sem že vse o tem premislila v teh dneh. O, toliko ! . . . Čudne misli so se podile v moji glavi. Tako tuje, čudne . . . Tako sem na primer mislila . . . Recite, mi gospod župnik, ali bi ne morala biti še jedna zapoved božja v krščanskem nauku ? Še jedna . . . za nas otroke . . . v naš prid . . . Ne uničuj svojih otrok sreče in ne ubijaj njihovih duš ! . . . O, gospod župnik !

Župnik : Gosposdična Berta, vaše besede so pregrešne. Ne smem jih poslušati !

Berta : Ah, da ! Nečem vas žaliti, gospod župnik ! Ravno vam se imam zahvaliti . . . Ah, tako sem vam hvaležna, gospod župnik ! . . .

Župnik : Meni ? ! Zakaj ? !

Berta : Vidite, ko ste govorili ono napitnico, mi je bilo, kakor da se mi je zabliskalo pred očmi. V trenutku ste probudili, kar je spalo v moji duši, a za kar jaz nisem vedela. Mojo srečo ste mi odkrii ! Tako jasno je postalo v meni, tako jasno . . .

Župnik : Ah, moj Bog, jaz sem tega kriv ? ! . . .

Berta : Tako sem vam hvaležna, gospod župnik ! Jaz bi bila morda podlegla brez tega . . . brez te zavesti, da je nekaj v življenju . . . , da je nekaj krasnega pripravljeno zame . . . Ali zdaj ? ! Ah, tako sem jaka ! Ne upognem se ! O ne ! . . . Maksó ! Niti videla ga nisem do danes ! Niti . . . Gospod župnik, jako sem srečna !

Župnik : Kaj sem naredil ! In jaz sem obljubil vaši materi . . . In vendar . . . Jaz sedaj grem, gospodična Berta ! Kakorkoli se vaša osoda obrne, bodite srečni !

Pepi : Tako je prav, gospod župnik ! Berta, tudi jaz sem srečen !

Župnik : Z Bogom, otroci ! Jaz grem ! Morda ni prav, da molčim, ali ne morem drugače ! Z Bogom ! (Odhaja.)

Berta ga spremlja : Z Bogom, gospod župnik !

Petnajsti prizor.

Berta, Pepi.

Berta se vrne : Sreča je prišla nad me, Pepi !

Pepi : Pojdi sem, da te vidim. Nu ?

Berta : Tako sem pogumna in jaka. Ne resigniram, ne, ne ! Mlada sem in pravico imam do sreče. Pravico !

(Zagrinjalo pade.)

NOCTURNO. DEMETER. CELJE.

Noč oblačna brez zvezdâ,
misl mračna v dnu srca :

Oj, da morem, ljubica,
k tebi v mirni stan v poset,
ko mrak ovija tihi svet
in vrag slepi, in vene cvet —
Potni lasjé, motné oči,
telo drhtelo bi strasti . . .

Zaman, dan beli se zlati,
presladko ljubica še spi,
in angel poleg nje stoji
in limbar bel nad njo drži.

O DETOMORIH. NADA. TRST.

Med najgroznejše zločine spada gotovo detomor. Ako čitamo poročila o porotnih razpravah naletimo, žalibog, tudi na Slovenskem pogostoma na take žalostne slučaje, ki so pripravni, da v nas omajejo prepričanje o vrlini in nepokvarjenosti »dobrega« slovenskega naroda. Toda ne ! »Tout comprendre est tout pardonner !« Kdor razume, odpušča !

Ginljivejše še pač ni nihče opisal bridkosti »nezakonske matere«, nego naš veliki Prešeren.